

เตือนการระบาด

(18 มกราคม 2567)

ศัตรูพืชตัวร้าย... ในนาข้าว

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณโคนต้น ต้นข้าวจะแสดงอาการใบเหลืองแห้งคล้ายถูกน้ำร้อนลวกซึ่งเรียกว่า "อาการไหม้เป็นหย่อม" ถ้ารุนแรงต้นข้าวจะแห้งตายและเป็นพาหะเชื้อไวรัส "โรคใบหงิกหรือโรคจู๋" ข้าวอีกด้วย

เพลี้ยจักจั่นสีเขียว

ทำลายข้าวได้ 2 ทาง คือ ทางตรงและทางอ้อม การทำลายทางตรงคือ ดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบข้าว ซึ่งถ้ามีปริมาณแมลงมาก สภาพแวดล้อมเหมาะสม และชวานาปลูกพันธุ์ ไม่ต้านทาน ข้าวจะถูกทำลายเหี่ยวแห้งตายการทำลายทางอ้อม คือ เป็นพาหะนำ "โรคใบสีส้ม" สู่ต้นข้าว ข้าวที่เป็นโรคผลผลิตจะลดลงมาก

เพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก

ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและกาบใบ ข้าวที่ถูกทำลายปลายใบจะแห้งและขอบใบเปลี่ยนเป็นสีส้มหงิกงอ และเป็นพาหะนำโรคใบสีส้มและโรคหูดมาสู่ต้นข้าว พบแพร่กระจาย ในฤดูนาปีมากกว่านาปรัง

ยุง

เข้าทำลายที่ยอดอ่อนของต้นข้าว ต้นข้าวจะสร้างหลอดหุ้มตัวแมลง และเจริญออกมาเป็นหลอดคล้ายใบหอม แทนที่จะเจริญเป็นใบตามปกติ ต้นที่เป็นหลอดจะไม่ออกรวง เมื่อต้นข้าวถูกทำลาย ข้าวจะแตกกอมากทดแทน หากมีการระบาดมากข้าวจะแตกกอมากผิดปกติ คล้ายกอตะไคร้ ต้นจะเตี้ยถ้าระบาดรุนแรงข้าวอาจไม่ออกรวงเลย

มวนเขียวข้าว

เพลี้ยไฟทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบข้าว ที่ยังอ่อนโดยอาศัยอยู่ตามซอกใบ ข้าวโตถูกทำลายปลายใบ จะเหี่ยวขอบใบจะม้วนเข้าหากกลางใบและอาศัยอยู่ในใบที่ม้วนนั้น พบทำลายข้าวในระยะกล้าหรือหลังปักดำ โดยเฉพาะในช่วงอากาศร้อนแห้งแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ถ้าระบาดมากๆ ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั่วแปลง

เพลี้ยไฟ

เพลี้ยไฟทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบข้าว ที่ยังอ่อนโดยอาศัยอยู่ตามซอกใบ ข้าวโตถูกทำลายปลายใบ จะเหี่ยวขอบใบจะม้วนเข้าหากกลางใบและอาศัยอยู่ในใบที่ม้วนนั้น พบทำลายข้าวในระยะกล้าหรือหลังปักดำ โดยเฉพาะในช่วงอากาศร้อนแห้งแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ถ้าระบาดมากๆ ทำให้ต้นข้าวแห้งตายทั่วแปลง

แมลงสี

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ใช้ปากแทงดูดกินน้ำเลี้ยงจากเมล็ดข้าว ระยะเวลาเป็นน้ำนม แต่ก็สามารถดูดกินเมล็ดข้าวทั้งเมล็ดอ่อนและเมล็ดแข็ง โดยตัวเต็มวัยจะทำความเสียหาย มากกว่า เพราะดูดกินเป็นเวลานานกว่า ทำให้เมล็ดลีบผลผลิตข้าวลดลง

หนอนกระทู้กล้า

ทำลายข้าวในระยะกล้าอย่างรวดเร็ว มีการเคลื่อนย้ายเป็นกลุ่ม หนอนระยะแรก กัดกินผิวใบ เมื่อตัวโตขึ้นกัดกินต้นกล้าในเวลากลางคืน เหลือไว้แต่ก้านใบโผล่อยู่เท่านั้น และจะกัดกินลำต้นกล้าระดับพื้นดิน ความเสียหายทั้งหมดอาจเกิดขึ้นภายใน 1 - 2 วัน เท่านั้น

หนอนกอข้าว

เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะเจาะเข้าไปกัดกินภายในกาบใบและลำต้น ตรงส่วนที่เป็นท่อน้ำท่ออาหารในระยะแตกกอ ทำให้ใบข้าวมีอาการ "ยอดเหี่ยว" การทำลายที่เกิดขึ้น ก่อนระยะแตกกอเต็มที่ ต้นข้าวก็สามารถสร้างหน่อใหม่ขึ้นมาทดแทนได้ ถ้าทำลายในระยะออกรวง จะทำให้รวงแห้ง มีสีขาวและเมล็ดลีบทั่วรวงเรียกว่า "ข้าวหัวหวอก"

หนอนห่อใบข้าว

ตัวหนอนจะเอาใบข้าวห่อหุ้มตัวคล้ายหลอด แล้วกัดกินใบอยู่ภายในนั้น ทำให้บริเวณ ที่ถูกกัดกิน ขาวใสเป็นทางยาว ความยาวของรอยที่ถูกกัดกิน ประมาณ 15 - 20 เซนติเมตร ปกติจะพบตัวหนอนกัดกินอยู่ภายในนั้นเพียงตัวเดียว ผลของการที่ใบถูกทำลายนั้น ทำให้ประสิทธิภาพในการสังเคราะห์แสงลดลง